

Tietojärjestelmien käytösäännöt - tiivistelmä

Ylläpitäjien velvollisuudet

1. Ylläpitäjät huolehtivat hyvien työskentelyolosuhteiden järjestämisestä.
2. Yleisiin koneisiin annetaan käyttöluva SAKK:n henkilökuntaan kuuluvalla henkilöllä sekä opiskelijalle, joka opinnoissaan sitä tarvitsee.
3. SAKK:n käytössä olevien IT-järjestelmien käyttöä koskevat perusohjeet ovat saatavissa mm. Intranetistä ja IT-järjestelmien ylläpitohenkilöstöltä.
4. Ylläpitohenkilöstöllä on salassapitovelvollisuus.

Ylläpitäjien oikeudet

1. Ylläpitohenkilöstöllä on velvollisuksiensa hoitamiseksi lupa rajoittaa ja säädellä järjestelmien käyttöä.
2. Järjestelmien nimetyillä vastuuhenkilöillä on oikeus tutkia käyttäjien tiedostoja, mikäli järjestelmän tilan kiireellinen selvittäminen häiriötilanteissa sitä edellyttää tai järjestelmien väärinkäyttöä epäiltäessä.
3. Ylläpitohenkilöstöllä on häiriötilanteen selvittämiseksi oikeus ottaa mikä tahansa työasema etähallintaan, vaikka käyttäjällä on istunto voimassa ko. työasemassa. Etäyhteyden otto pyritään aina sopimaan etukäteen ko. henkilön kanssa silloin kun se on mahdollista.

Käyttäjien velvollisuudet

1. Hyvien työskentelyolojen mahdollistamiseksi tulee käyttäjien tuntee vastuunsa järjestelmien käytössä. Nämä ohjeet koskevat järjestelmiä, joiden käyttö edellyttää sisään kirjoittautumista (monen käyttäjän koneita tai verkkotyöasemia) sekä soveltuvien osin laitteita, joiden käyttö ei edellytä käyttäjän tunnista (yleiset IT-laitteet).
2. Jokaisen tulee aina käyttää omaa nimeään ja omaa käyttäjätunnustaan paitsi niissä tapauksissa, joissa anonyymi- tai nimimerkkikäyttö on erikseen sallittu. Poikkeuksen muodostavat myös tiettyä tarkoitusta varten annetut kurssi- ja ryhmätunnukset. Tunnuksen haltija vastaa siitä, että tunnusta käytetään lupahakemuksen mukaisesti.
3. Käyttäjien tulee ottaa huomioon muut järjestelmän käyttäjät.
4. Käyttäjien tulee huolehtia yhteiseen tietoturvallisuuteen liittyvistä asioista. Vaikka itsellä ei olisikaan erityistä suojattavaa, niin muilla saattaa olla. Salasanan huolellinen käsittely on välttämätöntä väärinkäytösten torjumiseksi. Kaikilla käyttäjillä on vastuu järjestelmän kokonaisturvallisuudesta.
5. Annettavia ohjeita on noudatettava.

Käyttäjien oikeudet

1. Käyttöluvan saaneilla on oikeus käyttää laitteistoja ja tietoliikenneverkkoa tarvitsemillaan tavoilla, kunhan käyttö liittyy SAKK:n toimintaan, joksi katsotaan opiskelu, opetus, tutkimus ja hallinto.
2. Käyttöluvan saaneilla on oikeus käyttää laitteistoja ja tietoliikenneverkkoa tiettyjen opiskeluun kuulumattomien asioiden hoitoon, kuten esim. pankki- ja virastoasiat sekä normaali henkilökohtainen kommunikointi.
3. Käyttäjät voivat tehdä ylläpitäjille palvelujen kehittämiseen liittyviä aloitteita.

TIIVISTELMÄ

Käytön rajoitukset

1. Muiden käyttäjien häiritseminen on kiellettyä. Kiellettyä on sekä suora häirintä että epäsuora, esimerkiksi tietokoneiden ja tietoliikenneverkon kapasiteetin tuhlauksesta aiheutuva häirintä.
2. SAKK:n tietokonejärjestelmien, tietoliikenneverkon ja tietoliikenneyhteyksien käytön on liityttävä opiskeluun, opetukseen, tutkimukseen, tai hallintoon ja niitä on käytettävä lupaehtojen mukaisesti. Tunnuksen käyttö yksityiseen liike- tai ansiotoimintaan taikka rikolliseen toimintaan on ehdottomasti kielletty.
3. Henkilökohtaisen tunnuksen edellyttämien järjestelmien käyttö ja käytön yrittäminen on kiellettyä, jos voimassa olevaa omaa käyttäjätunnusta ei ole. Järjestelmään pyrkiminen väärällä käyttäjätunnuksella sekä oman tunnuksen valtuuksien ylittäminen tai ylityksen yrittäminen on kiellettyä.
4. Laitteiden kytkeminen tietoliikenneverkkoon (sisältää mahdolliset avoimet wlan-verkot) ilman ylläpito-henkilöstön antamaa lupaa on ehdottomasti kielletty. Verkkoon liitettyä laitetta saa käyttää ainoastaan itselle osoitetun tietoliikenteen vastaanottamiseen.
5. Laitteiston ja systeemiohjelmiston muuttaminen on kiellettyä. Tämä koskee myös yhteisessä käytössä olevia yhden käyttäjän järjestelmiä.
6. Kiintiöiden ja muiden käyttörajoitusten kiertäminen on kiellettyä.
7. Tunnettujen ja tai uusien turvallisuusaukkojen etsiminen ja käyttäminen on kiellettyä.
8. Ohjelmien, ohjelmistojen tai tiedostojen kopiointi luvatta on kiellettyä.
9. Ohjelmien tai skriptien asentaminen mihinkään laitteeseen ilman ylläpitäjän lupaa on kielletty.
10. Tietokonepelien asentaminen ja/tai pelaaminen on kiellettyä, myös internet-selaimen avulla pelattavien pelien käyttö on kiellettyä.
11. Omien musiikki- tai videoäänitteiden käyttö työasemien optisissa levyasemissa on kielletty. Lisäksi musiikki- tai videoäänitteiden käyttö internetistä ja niiden lataaminen oppilaitoksen työasemille tai verkkolevyille on kiellettyä.
12. On kiellettyä lähettää tai välittää sähköpostin avulla ketjukirjeitä, mainoksia, automaattisesti leviäviä tiedostoja tai muutoksia (kuten tietokoneviruksia tai matoja) sekä ns. hyvien tapojen vastaista materiaalia.
13. Tietokonepisteissä (luokkahuone tai yleinen tila) on juomien ja ruokien nauttiminen kielletty.

TIIVISTELMÄ

Väärinkäytökset ja niiden seuraamukset

1. Tietokone- ja tietoliikennejärjestelmien väärinkäyttö tarkoittaa kaikkea sitä toimintaa, joka
  - häiritsee järjestelmän käyttöä siihen tarkoitukseen, johon se on ensisijaisesti asetettu
  - aiheuttaa häiriöitä tietoliikenneverkossa, johon järjestelmä on liitetty tai tähän verkkoon kuuluvassa muussa järjestelmässä
  - rikkoo annettuja sääntöjä
  - käyttää sellaisia järjestelmän osia tai piirteitä, joiden käyttö on ohjeissa kielletty
  - on järjestelmän vastuuhenkilön tai omistajan kieltämää
2. SAKK:n tietokone- ja tietoliikennejärjestelmien väärinkäyttötapauksiin sovelletaan ensisijaisesti omia rajoitustoimia. Väärinkäyttöä epäiltäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:
  - järjestelmän ylläpitäjä ottaa yhteyttä käyttäjään ja selvittää mistä toiminnassa on kyse sekä ilmoittaa oman kantansa toiminnan jatkamiseen
  - väärinkäytöksen laadusta riippuen käyttäjälle voidaan antaa varoitus, käyttöön liittyviä rajoituksia tai määräaikainen käyttökielto
  - varoituksen, käyttörajoituksen, tai määräaikaisen käyttökiellon voi antaa oppilaitoksen johto. Käyttökielto tulee kyseeseen sisäisissä väärinkäyttötapauksissa sekä toiminnan jatkuessa varoituksesta huolimatta
  - nimetyillä vastuuhenkilöillä on oikeus, jos he katsovat sen välttämättömäksi, estää tai rajoittaa järjestelmien käyttöä tutkinnan ajaksi
  - asian selvittelyssä tulee kuulla käyttäjää ja muita asianomaisia. Selvittelyn tuloksena päätetään, millaisia toimenpiteitä sovelletaan.
3. Käyttäjien tulee ottaa huomioon, että henkilörekisterilaissa, rikoslaisissa ja tekijänoikeuslaissa on tietokone- ja tietoliikennejärjestelmien käyttöä säänteleviä määräyksiä.
4. Mikäli väärinkäyttö on vakava tai on kohdistunut SAKK:n ulkopuolelle ja/tai teko muodostaa rikoksen, asia annetaan poliisin tutkittavaksi.